CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.1a-218/24 Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani
1-22171800-03-1a-25062024 Judecător Mariana Sajin

D E C I Z I E
În numele Legii

25 iunie 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența sa:
Președintele ședinței: Ion Talpa
Judecătorii: Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc
Grefier: Maria Baciu
Cu participarea:
Procurorului: Valeriu Dubasari
Avocatului: Victor Rusu

a judecat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura raionului Rîșcani, Frunză Aliona, și apelul avocatului Rusu Victor în interesele inculpatului Cojuhari Andrei declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 02 martie 2023, pe cauza penală de învinuire a lui:

Cojuhari Andrei *****, născut la *****, IDNP *****,
studii medii, căsătorit, are 3 copii minori la întreținere, nu este angajat în câmpul muncii, fără antecedente penale, domiciliat în *****, cetățean al Republicii Moldova,

- învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal,

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond: *24.11.2022 - 02.03.2023*.
Instanța de apel: *23.03.2023 - 09.11.2023*.
Instanța de recurs: *20.02.2024 - 19.06.2024*.
Instanța de apel: *25.06.2024 - 25.06.2025*.
Procedura de citare legal executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelurilor, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelurilor, Colegiul penal, –

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 02 martie 2023, Cojuhari Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu amendă în cuantum de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 27.500 (douăzeci și șapte mii cinci sute) lei.

S-a explicat lui Cojuhari Andrei, că potrivit art.64 alin. (3^1) Cod penal, este în drept, în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie, să achite jumătate din suma amenzii indicate, în acest caz va fi considerat că sancțiunea amenzii este executată integral.

S-a încasat de la Andrei Cojuhari în beneficiul statului cheltuieli judiciare în sumă de 2100 lei.

S-a soluționat soarta corpurilor delicte.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Cojuhari Andrei, în perioada de timp şi locul nestabilit de organul de urmărire penală, acționând intenționat, de comun acord cu persoane neidentificate de organul de urmărire penală, în scopul dobândirii dreptului de a conduce mijloace de transport, au confecționat, pe numele lui, un permis de conducere fals pentru categoriile „B, C1, C, CE”, cu numărul 02472/20/3294688, menționând că acesta este eliberat la data de 06.11.2020, de către autoritățile Republicii Polonia, un document fals care-i acordă dreptul de a conduce mijloace de transport, pe care l-a deținut, ilegal, până la data de 08.01.2022, aproximativ ora 20:10, când, aflându-se în PTF „Costeşti-Stînca”, actul în cauză, având semne vădite de falsificare, a fost ridicat de la dânsul.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.81 din 22.02.2022, se constată că, permisul de conducere al Republicii Polonia, cu numărul 02472/20/3294688 eliberat la data de 06.11.2020 pe numele lui Cojuhari Andrei, născut la *****, este confecționat din hârtie sintetică, laminată pe ambele părți, cu elemente fluorescente în raze UV, cu folosirea metodei de imprimare jet de cerneală - plasa de fond, fotografia rubricile, textele, şi nu corespunde metodei de confecționare blanchetei autentice a permisului de conducere al Republicii Polonia.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, fapta inculpatului Cojuhari Andrei întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod

penal: *confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșite de mai multe persoane.*

Exercitarea căilor de atac împotriva sentinței primei instanțe:

Împotriva acestei sentințe a declarat apel procurorul în Procuratura Rîșcani, Frunză Aliona, solicitând casarea parțială a sentinței emisă în privința lui Cojuhari Andrei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, recunoscându-l vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de 01 an, cu suspendarea executării ei în temeiul art. 90 Cod penal, pentru o perioadă de probațiune de 01 ani. De asemenea a solicitat, să fie casată încheierea protocolară din procesul-verbal al ședinței de judecată din 13.12.2022 și înlăturarea avocatului Rusu Victor din procesul penal, cu încetarea participării lui în această cauză. În rest, sentința din 02.03.2023 să fie lăsată fără modificări.

În argumentarea acestor solicitări procurorul-apelant a menționat, că nu supune criticii stabilirea faptei infracționale, calificarea acțiunilor inculpatului și încasarea cheltuielilor de judecată, considerând neîntemeiată sentința în latura pedepsei, apreciind-o una prea blândă.

Consideră procurorul, că pedeapsa aplicată lui Cojuhari Andrei este prea blândă pentru săvârșirea faptelor incriminate și nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei, stabilite de art.75 alin.(1) Cod penal. Faptul aplicării pedepsei cu amendă în mărime de 550 unități convenționale, este o pedeapsă vădit neproporțională celor comise de către Cojuhari Andrei, prin care nu s-ar asigura scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, respectiv acesta ar putea comite alte fapte antisociale, inclusiv infracțiuni din aceeași categorie.

Referindu-se la prevederile art.400 alin.(2) CPP, procurorul critică și încheierea instanței asupra cererii procurorului privind înlăturarea apărătorului din procesul penal. Or, în cadrul ședinței preliminare s-a constatat, că de către instanța de judecată, până la începerea acesteia, cu scopul acordării asistenței juridice garantate de stat inculpatului, Cojuhari Andrei, a fost desemnat apărătorul Rusu Victor, deși la momentul parvenirii cauzei în instanță de judecată, avocatul nu era parte în proces. Invocă procurorul, că atragerea, până la ședința preliminară, a unei părți noi, în cazul dat a apărătorului, nu poate avea loc. În legătură cu aceasta, la începerea ședinței preliminare, de către procuror, a fost solicitată înlăturarea apărătorului desemnat cu încălcarea normelor art. 345 alin.(1), (3), (4), art. 346, art. 317 alin. (3), (4); art. 319 alin. (1); art. 351 alin. (2) pct. 3); art. 361 alin. (1), (2); art. 72 alin.(1) pct.2) CPP. Însă, instanța prin încheiere protocolară a respins cererea respectivă, soluție pe care procurorul o consideră una ilegală.

Din aceste considerente procurorul solicită casarea încheierii date, cu înlăturarea apărătorului Rusu Victor din procesul penal, şi încetarea participării lui în cauza dată.

Împotriva sentinței judecătorești a declarat apel și avocatul Victor Rusu, care în interesele inculpatului Cojuhari Andrei a solicitat casarea integrală a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie declarată nulitatea absolută a următoarelor înscrisuri: **1)** cererea din numele lui Cojuhari Andrei, înregistrată cu 17.11.2022, prin care ultimul ar fi refuzat la apărare (f.d.75); **2)** a tuturor actelor derivate, şi anume: ordonanța de punere a lui Cojuhari Andrei sub învinuire (f.d.76); procesul-verbal de audiere a inculpatului din 17.11.2022 (f.d.77); procesul-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale din 17.11.2022; procesul-verbal de prezentare învinuitului a materialelor urmăririi penale din 17.11.2022 şi rechizitoriu. Totodată, solicită să fie achitat Cojuhari Andrei de sub învinuirea lui formulată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) CP.

Pentru a-și motiva aceste cerințe apărătorul-apelant a invocat, că nu este întemeiată condamnarea lui Cojuhari Andrei în baza art.361 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motivul nulității absolute a cererii din numele acestuia înregistrată cu 17.11.2022, prin care ultimul ar fi refuzat la apărare şi actelor derivate din acesta (f.d.75), şi anume, ordonanța de punere sub învinuire a lui Cojuhari Andrei (f.d.76), procesul-verbal de audiere a inculpatului din 17.11.2022 (f.d.77), procesul-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale din 17.11.2022, procesul-verbal de prezentare învinuitului a materialelor urmăririi penale din 17.11.2022 şi rechizitoriu.

Notează apărătorul, că în privința inculpatului s-a încălcat dreptul la apărare. Or, la materiale este prezentă cererea scrisă de către Cojuhari Andrei, prin care ultimul ar fi refuzat la dreptul de a fi asistat de un apărător, prezenta cerere fiind scrisă la data de 17.11.2022 doar în prezența procurorului, care nu a examinat-o, cererea nefiind nici respinsă şi nici admisă prin ordonanță.

Tot la aceeași dată, în lipsa apărătorului lui Cojuhari Andrei acestuia i-a fost adusă al cunoștință ordonanța de punere sub învinuire, ulterior ultimul a fost audiat în calitate de învinuit, i s-a comunicat despre finisarea urmăririi penale şi în final i s-a adus la cunoștință materialele procesului penal. Notează apărătorul, că toate aceste acțiuni de urmărire penală au fost efectuate în lipsa apărătorului, încălcându-i-se dreptul la apărare prescris de rigorile art.10, art.17, art.69, art.71 CPP, din care rezultă, că în cazul în care la materialele dosarului penal este prezentă cererea de la Cojuhari Andrei cu privire la renunțarea la apărător, atunci aceasta urma să fie depusă în prezența apărătorului, iar procurorul urma să o accepte sau să o respingă prin ordonanță motivată.

Astfel, referindu-se la prevederile art. 251, art. 294 CPP, apărătorul pledează declararea nulității absolute a actelor emise cu încălcarea dreptului lui Cojuhari Andrei la apărare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2023, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura Rîșcani, Frunză Aliona, și de către avocatul Rusu Victor și menținută sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 02 martie 2023.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că:

La caz nu sunt aplicabile speței prevederile art.69 alin.(3) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, care reglementează cazul în care este obligatorie participarea apărătorului, deoarece Cojuhari Andrei a fost pus sub învinuire de comiterea infracțiunii mai puțin grave, la caz nefiind incidente nici situațiile indicate la art.69 alin. (1) pct.1) - 6) Cod de procedură penală.

Pe motivul neparticipării apărătorului la acțiunile procesuale în privința învinuitului Cojuhari Andrei, nu poate fi declarată nulitatea absolută a acestor acte, or, potrivit art. 69 alin.(1), (3) Cod de procedură penală, participarea apărătorului nu a fost una obligatorie.

Renunțarea de a fi asistat de apărător a fost făcută în lipsa apărătorului, deci nefiind respectate prevederile art.71 alin.(2) Cod de procedură penală. Însă, aceste derogări, conform art.251^1 alin.(1) Cod de procedură penală, nu atrag nulitatea absolută atât a cererii respective, cât și a actelor emise ulterior.

La etapa urmăririi penale, la finalizarea acesteia, nici la prezentarea materialelor urmăririi penale, inculpatul Cojuhari Andrei nu a invocat nulitatea actelor procedurale înaintând solicitarea în cauză abia cu prilejul judecării cauzei, fapt ce vine în contradicție cu reglementările prevederilor art. 251^2 Cod de procedură penală, declararea nulității relative a acestor acte fiind inadmisibilă la această etapă a procesului, acestea nefiind lovite nici de nulitate absolută care ar permite contestarea acestora în orice etapă a procesului.

Probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale, judecând cauza penală instanța de fond, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Cojuhari Andrei în comiterea faptei incriminate, constatând și reținând în acțiunile acestuia semnele calificative ale art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal - confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșite de mai multe persoane.

Cu referire la solicitarea procurorului privind casarea încheierii protocolare. incluse în procesul-verbal al ședinței de judecată din 13.12.2022 și înlăturarea

avocatului Rusu Victor din procesul penal, cu încetarea participării lui în această cauză, instanța de apel a apreciat-o ca neîntemeiată, deoarece potrivit art.400 CPP, or, odată cu sentința se contestă și încheierile adoptate pe parcursul judecării cauzei, emise separat, în camera de deliberare, și nu cele conținute în procesul verbal al ședinței de judecată. La fel, se evidențiază că renunțarea inculpatului de a fi asistat de apărător în cadrul urmăririi penale a fost făcută în lipsa apărătorului, însă instanța de fond a remediat situația prin admiterea apărătorului, fapt ce duce la netemeinicia cerinței procurorului.

Exercitarea căilor de atac împotriva deciziei instanței de apel:

Decizia instanței de apel, pronunțată integral la 09 noiembrie 2023, a fost atacată cu recurs ordinar la data de 19 februarie 2024 de către avocatul Rusu *Victor* în interesele lui Cojuhari Andrei, care, invocând art. 427 alin. (1) pct. 1) CPP, a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 09.03.2023 și a deciziei Curții de Apel Bălți din 09.11.2023, cu dispunerea achitării lui Cojuhari Andrei.

În motivarea recursului avocatul a invocat că, respingerea apelului de către Curtea de Apel Bălți, este în contradicție cu Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării legislației pentru asigurarea dreptului la apărare al bănuitului, învinuitului, inculpatului și condamnatului în procedură penală nr.11 din 24 decembrie 2010 cu modificările din 26 martie 2018, cu mențiunea asupra faptului că admiterea cererii bănuitului/învinuitului la refuz la apărare în lipsa apărătorului și finisarea dosarului în aceiași zi cu expedierea imediată a acestuia în instanța de judecată duce la imposibilitatea inculpatului la depunerea plângerii și solicitării nulității actelor procedurale, iar practica uniformă a Curții Supreme de Justiție în spețe similare va fi viciată prin imposibilitatea solicitării nulității actelor juridice contrare hotărârii.

Aprecierea curtii de Apel Bălți că încălcarea descrisă și constatată de acesta cu privire la procedura la refuz la apărare ca nulitate relativă și respectiv, imposibilitatea invocării acesteia la faza de pregătire pentru dezbateri judiciare, duce la caducitate, conform Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justitie cu privire la practica aplicării legislației pentru asigurarea dreptului la apărare al bănuitului, învinuitului, inculpatului și condamnatului în procedură penală nr.11 din 24 decembrie 2010 cu modificările din 26 martie 2018.

Instanța de apel eronat a aplicat art.251^1 și 251^2 Cod de procedură penală (în vigoare din 22.08.23) din motiv că în momentul comiterii încălcării procedurale descrise în speță și judecării cauzei în prima instanță, aceste norme încă nu erau adoptate, urmau a fi aplicate normele în vigoare la data comiterii încălcărilor descrise supra. Art.251^1 și 251^2 Cod de procedură penală, au fost adoptate după depunerea apelului propriu zis;

În baza prevederilor art. 251 Cod de procedură penală (în vigoare până la 22.08.2023), refuzul la apărare admis de acuzator în lipsa apărătorului, urmat de înaintarea imediată a învinuirii, audierea învinuitului, finisarea urmăririi penale și expedierea dosarului în instanța de judecată nu pot fi înlăturate decât prin anularea acestor acte.

A solicitat apărătorul casarea sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 02.03.2023 și deciziei Curții de Apel Bălți din 09.11.2023, dispunând achitarea lui Cojuhari Andrei.

Asupra recursului declarat, a depus referință procurorul în secția judiciar-penală a Procuraturii Generale, Crijanovschi Sergiu, care a menționat asupra faptului că la judecarea cauzei, instanța de judecată a desemnat un apărător, fiind elucidate încălcările procesuale la etapa respectivă. Totodată, consideră oportun de a se revedea posibilitatea aplicării compensației prevăzute de art.385 alin. (4) Cod de procedură penală.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 iunie 2024 s-a admis recursul declarat de către avocatul Rusu Victor în interesele inculpatului Cojuhari Andrei, s-a casat integral decizia din 09 noiembrie 2023 a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, în cauza penală privindu-l pe Cojuhari Andrei, și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Pentru a decide astfel, Curtea a reținut:

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să examineze impactul încălcărilor procedurale asupra achitabilității generale a procedurilor şi să decidă dacă procedurile au fost echitabile, în întregul lor, dacă în circumstanțele concrete ale cauzei, prezența unui avocat ar fi condus, în mod plauzibil, la efectivitatea apărării însăși, respectiv posibilitatea de a pune la îndoială autenticitatea probelor și de a se opune folosirii acestora, dacă declarațiile sale au constituit un element important pe care s-a întemeiat condamnarea și dacă celelalte probe din cauză au fost solide sau, după caz, să examineze dacă aplicarea prevederilor art.385 alin.(4) Cod de procedură penală în prezenta cauză poate avea un efect compensatoriu din punct de vedere practic, făcând procedura echitabilă în ansamblu.

Prezintă relevanță faptul că, partea apărării la etapa examinării cauzei în fond și în conținutul cererii de apel a invocat prevederile art.251 Cod de procedură penală în redacția de până la operarea modificărilor prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare din 22.08.2023. Astfel, instanța de apel urma să aplice norma procesuală în vigoare la data invocării obiecțiilor legate de nulitate prin prisma art.3 al Codului de procedură penală și respectiv, urma să verifice dacă în limitele normei materiale vechi se încadrau obiecțiile respective ca nulitate absolută sau nulitate relativă, care erau efectele nulității și dacă încălcările puteau fi remediate doar prin anularea actului

Argumentele părților:

În ședința instanței de apel procurorul participant Dubasari Valeriu a susținut apelul înaintat de către acuzatorul de stat, cu excepția punctului patru, prin care se solicită casarea totală a încheierii protocolare inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată din 13.12.2022 și înlăturarea avocatului Rusu Victor. Consideră că această cerință expusă de către acuzatorul de stat, este una incorectă, or, apărătorul a fost solicitat de către instanța de fond prin demersul expediat spre Oficiul teritorial de asistență juridică garantată de stat Bălți. În rest susține poziția procurorului expusă în cererea de apel. Solicită casarea parțială a sentinței instanței de fond, în latura pedepsei penale. În cererea de apel se indică faptul că, inculpatul nu a trecut instruirea necesară pentru obținerea permisului de conducere cu categoriile respective, dar cu persoanele stabilite a confecționat, după care a deținut permis de conducere, fiind depistat la trecerea frontierei de stat. Inculpatul a trecut punctul vamal Costești-Stînca la 08.01.2022. Ce ține de apelul declarat de către apărător în interesele inculpatului, prin care se solicită declararea nulității absolute, invocă că la data depunerii apelului, în Codul de procedură penală nu este astfel de termen. La fel, consideră că nu poate fi declarată nulitatea tuturor actelor indicate de către apărător în conținutul cererii de apel. Menționează că componența infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. b) Cod penal, este una de blanchetă, este raportul de expertiză întocmit de către un expert, care este un organ competent de a stabili că permisul de conducere este valabil sau nu. Solicită respingerea apelului declarat de către avocat, și admiterea apelului declarat de către procuror, cu stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de 06 luni, cu suspendarea condiționată a pedepsei pe un termen de 01 an, în rest dispozițiile sentinței instanței de fond să fie menținute fără modificări.

În ședința instanței de apel avocatul Rusu Victor, a solicitat admiterea apelului înaintat în interesele inculpatului și respingerea apelului înaintat de către procuror. A menționat că, că în această cauză penală acuzarea intenționat a comis un abuz, prin care Cojuhari Andrei a fost pus în situația să refuze la apărare, fiind primit printr-o confirmare în lipsa apărătorului și nu a fost emisă nici o ordonanță în acest sens. Respectiv, onculpatul, neavând cunoștințe în domeniul juridic, fiind vorbitor de limbă rusă, nu a avut posibilitatea de a depune careva cereri în timpul urmăririi penale. A mai menționat, că în lipsa apărătorului, lui Cojuhari Andrei i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere a sa sub învinuire, ulterior ultimul a fost audiat în calitate de învinuit, i s-a comunicat despre finisarea urmăririi penale şi în final i s-au adus la cunoștință materialele procesului penal. Toate aceste acțiuni de urmărire penală au fost efectuate în lipsa apărătorului, în acest sens a înaintat în instanța de fond o cerere, prin care a solicitat declararea nulității absolute a actului. Solicită să fie declarate nule actele emise fără participarea avocatului, și achitarea inculpatului Cojuhari Andrei.

În ședința instanței de apel inculpatul Cojuhari Andrei, nu s-a prezentat, fiind citat în mod legal, și nu a comunicat instanței motivele neprezentării în ședință. Totodată, potrivit informației din baza de date Acces Web, inculpatul Cojuhari Andrei a părăsit teritoriul R. Moldova. În așa mod, ascultând opiniile participanților la proces, Colegiul conchide posibilitatea examinării apelurilor în lipsa inculpatului Cojuhari Andrei, interesele căruia au fost apărate de avocatul Victor Rusu.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii, Colegiul a ajuns la concluzia, că apelul procurorului Frunză Aliona și apelul avocatului Rusu Victor în interesele inculpatului Cojuhari Andrei declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 02.03.2023, urmează a fi respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări, din următoarele considerente:, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt şi în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvîrşire legea prevede exclusiv pedeapsă non privativă de libertate.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: ...respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...apelul este nefondat.

Conform art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, şi oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. **(5)** Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La rejudecarea cauzei, Colegiul penal reține dispozițiile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit cărora, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului, totodată potrivit textului din alin. (3), cauza urmează a fi rejudecată în limita în care s-a dispus casarea sentinței, iar conform alin.(4), în cadrul rejudecării, nu poate fi aplicată o pedeapsă sau o lege mai gravă decât cea inițială, cu excepția cazurilor de contestare a hotărârii de către procuror sau partea vătămată.

Instanța de apel operează și cu prevederile art.414 alin.(6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul verbal.

De asemenea, potrivit art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi.

Ca urmare, în vederea admiterii argumentelor formulate în cererea de apel declarată de acuzatorul de stat, procurorul Dubasari Valeriu a făcut referire la următoarele probe prezente la materialele cauzei:

- proces-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 20.01.2022 (f.d.19, vol.1); - act de cercetare tehnică nr.004 din 08.04.2022, cu anexă copia permisului de conducere (f.d. 25-26, vol. 1); - copia pașaportului român pe numele Cojuhari Andrei (f.d. 29, vol. 1); - copia permisului de conducere pe numele lui Cojuhari Andrei (f.d. 30, vol. 1); - informația din baza de date „Acces Web" privind traversarea frontierei de sta de către Cojuhari Andrei (f.d. 31, vol. 1); - raport de expertiză judiciară nr.81 din 22.02.2022 (f.d. 39 - 44, vol. 1); - proces-verbal de examinare a obiectului din 18.05.2022 (f.d.45, vol.1); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delicte la cauza penală din 18.05.2022 (f.d.48 - 49, vol. 1); - extras din registrul de Stat al Populației în privința lui Cojuhari Andrei (f.d. 51, vol.1); - copie caracteristică în privința lui Cojuhari Andrei (f.d. 54, vol.1); - copie trimitere-extras medical pe numele lui Cojuhari Andrei (f.d. 55 - 56, vol. 1); - revendicare privind antecedentele penale în privința lui Cojuhari Andrei (f.d. 57, vol.1); - notă telefonică din 20.05.2022, în care se indică că, potrivit bazei de date din Registrul Unic de Stat al Poloniei, careva informației privind eliberarea permisului de conducere pe numele lui Cojuhari Andrei lipsesc (f.d. 59, vol. 1); - ordonanța de anunțare în căutare a lui Cojuhari Andrei din 19.09.2022 (f.d. 69, vol.1); ordonanța de suspendare a urmăririi penale din 23.09.2022 (f.d. 71, vol. 1); - ordonanța privind reluarea urmăririi penale din 17.11.2022 (f.d. 73, vol.1); - cerere înaintată de către Cojuhari Andrei din 17.11.2022, prin care a refuzat de apărător (f.d.75, vol. 1); - ordonanța de punere sub învinuire din 16.09.2022 a lui Cojuhari Andrei (f.d. 68, 76, vol.1); - extras medical și caracteristică pe numele lui Cojuhari Andrei (f.d. 81 - 83, vol. 1); - ordonanța cu privire la disjungarea cauzei penale din 17.11.2022 în privința persoanelor neidentificate (f.d. 84, vol. 1); - rechizitoriu (f.d.88, vol. 1); - încheiere de primire în procedură a cauzei penale a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 24.11.2022 (f.d. 97, vol. 1); - mandatul avocatului din 08.12.2022 (f.d.101, vol.1); - decizie de acordare a asistenței juridice garantate de stat pe cauze penale din 05.12.2022 (f.d. 102, vol. 1); - declarațiile martorului Guzun Eugeniu din 25.01.2023, făcute în prima instanță (f.d.115, vol. 1); - declarațiile inculpatului Cojuhari Andrei din 25.01.2023 făcute în prima instanță (f.d.116, vol. 1).

În vederea admiterii argumentelor formulate în propria cerere de apel, avocatul Rusu Victor a făcut referire la următoarele probe prezente la materialele cauzei:

- cerere înaintată de către Cojuhari Andrei din 17.11.2022, prin care a refuzat de apărător (f.d.75, vol. 1); - ordonanța de punere sub învinuire Cojuhari Andrei din 16.09.2022 (f.d.76, vol. 1); - proces-verbal de comunicare a drepturilor și obligațiilor învinuitului din 17.11.2022 (f.d.78, vol. 1); - proces-verbal de audiere a învinuitului Cojuhari Andrei din 17.11.2022 în cadrul urmării penale (f.d.79, vol.1); - proces-verbal de informare a învinuitului despre terminarea urmăririi penale din 17.11.2022 (f.d.86, vol. 1); - proces-verbal de prezentare a învinuitului a materialelor de urmărire penală din 17.11.2022 (f.d.87, vol. 1).

Reținând prevederile art.413 alin. (3) și art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de apel urmează să verifice legalitatea hotărârii atacate sub aspectele relatate în cererea de apel, adică prin prisma probelor prezentate să rețină dacă și-au găsit sau nu confirmare temeiurile invocate de către apelant. Respectiv, la emiterea soluției Colegiul penal urmează să se bazeze pe probele administrate de către instanța de fond, verificate în instanța de apel, inclusiv, și pe probele prezentate în instanța de apel.

Pentru a se pronunța în sensul celor constatate, Colegiul penal reiterează că apelul, constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță şi care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, ori civil au fost corect aplicate.

În urma verificării probatoriului, Colegiul penal conchide că, probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale, prin prisma acestora instanța de judecată a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei. Probele administrate în cadrul prezentei cauze penale formează un ansamblu probatoriu, prin care se dovedește pe deplin vinovăția inculpatului Cojuhari Andrei, totodată fiind totalmente combătute argumentele invocate în cererea de apel formulată de avocat cu privire la nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Colegiul consideră, că cercetând sub toate aspectele probele administrate, efectuând o analiză amplă a acestora, instanța de judecată a dat o apreciere juridică justă acțiunilor inculpatului Cojuhari Andrei, corect încadrându-i acțiunile în baza art. 361 alin. (2) lit. b) cu calificativele – *confecţionarea şi deţinerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârşite de mai multe persoane.*

Pînă a se expune asupra probatoriu privind vinovăția inculpatului Cojuhari Andrei, instanța de apel va analiza argumentele părții apărării privind nulitatea actelor procedurale, expuse în cererea depusă la data10.01.2023 (f.d. 108 - 110, vol. 1), și susținute în cadrul examinării cauzei în prima instanţă și în instanța de apel.

În conformitate cu art. 251 Cod de procedură penală (în vigoare pînă la modificările din 22.08.2023): **(1)** Încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decît prin anularea acelui act.

(2) Încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia şi la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sînt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural.

(3) Nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, şi se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei.

(4) Încălcarea oricărei alte prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acţiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum şi în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Potrivit cererii depuse avocatul Rusu Victor în interesele inculpatului Cojuhari Andrei a solicitat declararea nulității absolute a următoarelor înscrisuri: **1)** cererea din numele lui Cojuhari Andrei, înregistrată cu 17.11.2022, prin care ultimul ar fi refuzat la apărare (f.d.75); **2)** a tuturor actelor derivate, şi anume: ordonanța de punere a lui Cojuhari Andrei sub învinuire (f.d.76); procesul-verbal de audiere a inculpatului din 17.11.2022 (f.d.77); **3)** procesul-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale din 17.11.2022; **4)** procesul-verbal de prezentare învinuitului a materialelor urmăririi penale din 17.11.2022 şi rechizitoriu.

Din materialele cauzei penale urmează că, prin procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 20.01.2022, organul de constatare al DR Nord a IGPF al MAI s-a autosesizat pe faptul că, la data de 08.01.2022, aproximativ la ora 20:10, la dispeceratul Centrului regional de coordonare a parvenit cuminicare telefonică, precum că, în urma verificării și a controlului fizic al microbuzul de model „Volkswagen Sharan", n/î ***** (ROU), care s-a prezentat la PTFS Costești, pe direcția „ieșire" din RM, pasagerului Cojuhari Andrei în portmoneul personal, a fost depista permis de conducere nr.02472/20/3294688, eliberat la 06.11.2020 pe numele acestuia, 1 eliberat de către PREZYDENT m. st. WARSZAWY (Polonia) cu semne de falsificare (f.d. 19, vol. 1).

În baza acestui proces-verbal a fost pornită urmărirea penală conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Prin ordonanța organului de urmărire penală din 17.11.2022 s-a disjungat materialele cauzei penale într-o cauză separată, în privința persoanelor neidentificate de organul de urmărire penală în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal (f.d. 84, vol.1).

La data de 16.09.2022 a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire lui Cojuhari Andrei pe art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, (68, vol1). Însă, din motivul că ultimul a dispărut și locul aflării lui nu a fost posibil de a stabili învinuirea nu i-a fost înaintată.

Ca urmare, prin ordonanța 19.09.2022, Cojuhari Andrei a fost anunțat în căutare (f.d. 69, vol.1), iar la data de 23.09.2022 s-a dispus suspendarea urmării penale (f.d. 71, vol. 1).

Ulterior, prin ordonanța din 17.11.2022 urmărirea penală a fost reluată, fiind stabilit locul aflării lui Cojuhari Andrei (f.d. 73, vol. 1).

Tot la data de 17.11.2022, Cojuhari Andrei a depus cerere cu următorul conținut: „*prin prezenta, eu, benevol, din proprie inițiativă, fiindu-mi explicate drepturile învinuitului în cauza penală nr. 2022870125, declar că refuz de dreptul de a fi asistat d apărător şi solicit de a nu-mi fi numit un apărător care*

acordă asistența juridică garantată de stat. Menționez că, refuzul la dreptul de a fi asistat de un apărător este înaintată din propria mea inițiativă, după ce mi-a fost explicat dreptul la apărare și nu este motivat prin imposibilitatea de a plăti asistența juridică și nu este dictat de alte circumstanțe" (f.d. 75, vol.1).

Prin ordonanța din 16.02.2022, Cojuhari Andrei a fost pus sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i explicate și drepturile învinuitului prevăzute la art. 66 Cod de procedură penală (f.d. 76 - 77, 78, vol. 1).

Totodată, Cojuhari Andrei a fost audiat în calitate de învinuit, unde a recunoscut vina pe deplin (f.d. 79, vol. 1).

Prin procesul-verbal din 17.11.2022, învinuitul Cojuhari Andrei a fost informat despre terminarea urmării penale (f.d. 86, vol. 1), și i-au fost prezentate spre cunoștință materialele de urmărire penală (f.d. 87).

Colegiul penal reține prevederile art. 69 alin.(1) Cod de procedură penală, care prevede că, participarea apărătorului la procesul penal este obligatorie în cazul în care: **1)** aceasta o cere bănuitul, învinuitul, inculpatul; **2)** bănuitul, învinuitul, inculpatul întîmpină dificultăți pentru a se apăra el însuși, fiind mut, surd, orb sau avînd alte dereglări esențiale ale vorbirii, auzului, vederii, precum şi defecte fizice sau mintale; **3)** bănuitul, învinuitul, inculpatul nu posedă sau posedă în măsură insuficientă limba în care se desfășoară procesul penal; **4)** bănuitul, învinuitul, inculpatul este minor; **5)** bănuitul, învinuitul, inculpatul este militar în termen; **6)** bănuitului, învinuitului, inculpatului i se incriminează o infracţiune gravă, deosebit de gravă sau excepţional de gravă; **7)** bănuitul, învinuitul, inculpatul este reținut, ţinut în stare de arest ca măsură preventivă sau este trimis la expertiza judiciară psihiatrică în condiții de staționar; **8)** interesele bănuiților, învinuiților, inculpaților sînt contradictorii şi cel puţin unul din ei este asistat de apărător; **9)** în cauza respectivă participă apărătorul părții vătămate sau al părții civile.

Dispoziția alin. (3) aceluiași articol, statuează că, participarea apărătorului la procesul penal este obligatorie din momentul când: **1)** bănuitului, învinuitului, inculpatului i s-a adus la cunoștință hotărârea organului de urmărire penală cu privire la: a) reținerea, aplicarea măsurii preventive sau punerea sub învinuire – în cazurile prevăzute la alin.(1) pct.1) - 6); b) trimiterea la expertiza judiciară psihiatrică în condiţii de staţionar – în cazul prevăzut la alin.(1) pct.3); **2)** bănuitul, învinuitul, inculpatul a decedat şi a fost depusă o cerere de reabilitare din parte rudelor sau a altor persoane – în cazul prevăzut la alin.(1) pct.7); **3)** s-a constatat că învinuitul, inculpatul se sustrage de la urmărirea penală sau judecată şi procesul penal se desfășoară în lipsa acestuia.

Deci, în speță nu sunt aplicabile prevederile art. 69 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, or, Cojuhari Andrei a fost pus sub învinuire în comiterea

infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. b) Cod penal, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, la momentul punerii sub învinuire nu a fost minor; nu a fost militar în termen; nu a fost reținut și nu a avut aplicată în privința sa măsură preventivă, nefiind supus expertizei judiciare psihiatrice în condiții de staționar; nu a întâmpinat dificultăți pentru a se apăra el însuși; nu a fost declarat iresponsabil.

În altă ordine de idei, potrivit art.71 alin.(1) Cod de procedură penală, renunțarea la apărător înseamnă voința bănuitului, învinuitului, inculpatului de a-şi exercita el însuși apărarea, fără a apela la asistența juridică a unui apărător. Cererea de renunțare la apărător se anexează la materialele cauzei, alin.(2) stipulând, că renunțarea la apărător poate fi acceptată de către procuror sau instanță numai în cazul în care cererea de renunțare este înaintată de către bănuit, învinuit, inculpat în mod benevol, din proprie inițiativă şi în prezența apărătorului. Nu se admite renunțarea la apărător în cazul în care participarea apărătorului la procesul penal este obligatorie conform art.69...

În continuare, Colegiul penal reține că, în condițiile art. 251 Cod de procedură penal (în vigoare pînă la modificările din 23.08.2023), pentru a fi declarată nulitatea probelor este necesară demonstrarea încălcării unei norme legale, cu impact asupra veridicității sau legalității probei.

La caz s-a constatat, că la data de 17.11.2022, Cojuhari Andrei a depus cerere, prin care, fiindu-i explicate drepturile, benevol, din proprie inițiativă, a refuzat de dreptul de a fi asistat de apărător și de a-i fi numit un apărător care acordă asistență juridică garantată de stat. Sub textul solicitărilor formulate se atestă prezența semnăturii lui Cojuhari Andrei, nefiind prezente alte semnături.

Ca urmare, infracțiunea reținută în sarcina inculpatului, prevăzută la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal (fals în acte oficiale), este o infracțiune mai puțin gravă, iar potrivit art.70 Cod de procedură penală, asistența juridică obligatorie nu se impune în asemenea cazuri.

Din procesul-verbal de audiere în calitate de învinuit, rezultă că inculpatul a fost informat despre dreptul la avocat, iar acesta a ales în mod voluntar să dea declarații fără a solicita asistență juridică. Actul este semnat de inculpat, fără obiecții, iar apărarea nu a prezentat probe credibile care să demonstreze contrariul.

La caz, cererea de refuz la avocat a fost semnată în mod voluntar de către inculpat, fără probe că ar fi fost supus la presiuni sau că nu ar fi înțeles conținutul acesteia. Mai mult, instanța de apel reține că nu se poate prezuma lipsa consimțământului doar din lipsa unui apărător, în lipsa altor circumstanțe obiective.

Chiar presupunând existența unor vicii formale, fondul cauzei nu a fost afectat, or, pe tot parcursul judecății, inculpatul a fost asistat de apărător și a avut

posibilitatea să conteste legalitatea actelor de urmărire penală; nu există indicii că inculpatul ar fi fost supus presiunii sau că ar fi fost lipsit de capacitate de exercițiu.

Totodată, Colegiul penal reține, că declarațiile depuse de către Cojuhari Andrei în calitate de învinuit sunt coerente, logice și coroborate cu alte probe administrate legal în cauză, și anume prin:

1) raportului de constatare tehnico-ştiinţifică nr.81 din 22.02.2022, potrivit căruia permisul de conducere al Republicii Polonia, cu numărul 02472/20/3294688 eliberat la data de 06.11.2020 pe numele Cojuhari Andrei, nu corespunde metodei de confecționare blanchetei autentice a permisului de conducere al Republicii Polonia (f.d. 39 - 44, vol. 1);

2) notă telefonică din 20.05.2022, în care se indică că, potrivit bazei de date din Registrul Unic de Stat al Poloniei, careva informației privind eliberarea permisului de conducere pe numele lui Cojuhari Andrei lipsesc (f.d. 59, vol. 1);

3) declarațiile martorului Guzun Eugeniu din 25.01.2023, făcute în prima instanță, care a declarat că, la data de 08.01.2022, în intervalul orelor 19:00 – 23:00, fiind implicat în serviciul, la linia de ieșire s-a prezentat un automobil de model „Volkswagen Sharan", care transporta persoane și în care se afla Cojuhari Andrei. Activează în calitate de chinolog, verifică bagajele și mijloacele de transport. Cojuhari Andrei avea în gentuță 4 pachete de țigări și într-un pachet lângă acestea erau acte. I s-a părut suspect și a dat informare la nivelul doi care se ocupă de controlul amănunțit au fost depistate acte cu semne de falsificare (f.d.115, vol. 1).

În ce privește ordonanța de punere sub învinuire, aceasta a fost emisă în condiții procedurale conforme, fiind comunicată inculpatului, iar acesta a fost informat despre drepturile procesuale, conform art. 66 Cod de procedură penală. Niciun element probator nu indică încălcări ce ar justifica nulitatea actului.

În ce privește procesul-verbal de audiere în calitate de învinuit acesta a fost semnat de către Cojuhari Andrei, fără obiecții. Deși se invocă lipsa avocatului, nu există probe că prezența apărătorului a fost solicitată formal sau refuzată de către organul de urmărire penală.

În ce privește procesul-verbal privind terminarea urmăririi penale, acesta este un act de informare procedurală, iar nulitatea acestuia ar putea fi incidentă doar dacă ar fi viciată întreaga urmărire penală, ceea ce nu s-a demonstrat.

În ce privește rechizitoriul, acesta nu constituie probă în sensul art. 251 Cod de procedură penală, ci este un act de sesizare a instanței.

În concluzie, instanța de apel conchide că, în lipsa unor dovezi concludente că probele respective au fost obținute cu încălcarea legii în condiții care le afectează veridicitatea sau legalitatea, în speță nu sunt întrunite condițiile

de aplicare a art. 251 Cod de procedură penală (în vigoare pînă la modificările din 22.08.2023).

Colegiul penal critic apreciază afirmațiile apărătorului expuse în instanța de apel, precum că inculpatul Cojuhari Andrei este vorbitor de limba rusă, or, potrivit materialelor cauzei penale, acesta fiind audiat în calitate de învinuit a invocat că dorește să facă declarații în limba de stat. Mai mult, în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță, inculpatul nu a solicitat să fie asigurat un interpret și a făcut declarații în limba de stat.

Din cele analizate rezultă, că pe motivul neparticipării apărătorului la acțiunile procesuale de punere sub învinuire a lui Cojuhari Andrei, de audiere al acestuia în calitate de învinuit, aducerea la cunoștința acestuia despre terminarea urmăririi penale, prezentarea lui a materialelor de urmărire penală și aducerea la cunoștință a rechizitoriului întocmit, nu poate fi declarată nulitatea absolută a acestor acte, or, potrivit art.69 alin.(1), (3) Cod de procedură penală, participarea apărătorului nu a fost una obligatorie.

Totodată, Colegiul penal reține că, deși nu a fost emisă o ordonanța motivată a organului de urmărire penală privind refuzul la avocat, lipsa acesteia nu a adus la afectarea legalității sau veridicității probei.

În conformitate cu art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe şi verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Potrivit art.101 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Colegiul penal verificând probele cercetate în prima instanță și la care părțile s-au referit în susținerea /respingerea argumentelor din cererea de apel, conchide că probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale.

Judecând cauza penală instanța de fond, în conformitate cu prevederile art.101 CPP, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Cojuhari Andrei în comiterea faptei incriminate,

constatând și reținând în acțiunile acestuia semnele calificative ale art.361 alin. (2) lit. b) Cod penal - *confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșite de mai multe persoane*.

Colegiul penal conchide că în speță sunt întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, și anume:

Obiectul material al infracțiunii constituie permisul de conducere depistat și ridicat de la Cojuhari Andrei, care a fost examinat prin procesul-verbal de examinare din 18.05.2022 (f.d.45-47, vol. 1), și care potrivit raportului de constatare tehnico - ştiinţifică nr. 81 din 22.02.2022 nu corespunde metodei de confecționare blanchetei autentice a permisului de conducere al Republicii Polonia (f.d. 39 - 44, vol. 1). Totodată, din notă telefonică din 20.05.2022, în care se indică că, potrivit bazei de date din Registrul Unic de Stat al Poloniei, careva informației privind eliberarea permisului de conducere pe numele lui Cojuhari Andrei lipsesc (f.d. 59, vol. 1);

Latura obiectivă a infracțiunii, care se realizează prin acțiuni de confecționare, deținere, vânzare sau folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, confecționarea sau vânzarea imprimatelor, ștampilelor sau a sigiliilor false ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare.

Prin confecționare, în sensul art. 361 Cod penal, se înțelege crearea sau denaturarea conținutului unor asemenea documente oficiale, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, a imprimatelor, ștampilelor sau a sigiliilor unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare.

Prin deținere, se înțelege intrarea în posesie a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, sau a imprimatelor, ștampilelor sau a sigiliilor false ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare.

Prin folosire, se înțelege prezentarea sau aplicarea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, a imprimatelor, ștampilelor sau a sigiliilor false ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare.

La caz, lui Cojuhari Andrei i-a fost imputată confecționarea și deținerea permisului de conducere fals.

Ca urmare, instanța de fond întemeiat a apreciat declarațiile inculpatului ca fiind invocate în scop de apărare, ultimul negând că ar folosi permisul de conducere în cauză întrucât presupunea că este fals, dar totuși îl deținea asupra sa, deși declară că a uitat că permisul se afla la el în portmoneu.

Din declarațiile martorului Guzun Eugeniu depuse în instanța de fond rezultă, că la data de 08.01.2022, în intervalul orelor 19:00-23:00 era implicat în serviciu. Activează în calitate de chinolog, verifică bagajele și mijloacele de transport. La linia de ieșire s-a prezentat un automobil de model „Wolkswagen Sharan" care transporta persoane, printre care a fost Cojuhari Andrei. A întrebat ce dețin persoanele la ele. Cojuhari Andrei avea în gentuță 4 pachete de țigări și într-un pachet lângă acestea erau acte. I s-a părut suspect și a dat informare la nivelul doi, care se ocupă de controlul amănunțit, ca urmare au fost depistate acte cu semne de falsificare (f.d.115, vol. 1).

Infracțiunea analizată este formală şi se consumă din momentul săvârșirii a tuturor sau cel puțin a unei acțiuni indicate în dispoziția alin.(1) al art.361 Cod penal. La caz infracțiunea a fost consumată din momentul confecționării și deținerii de către Cojuhari Andrei a permisului de conducere fals, care deja la data de 08.01.2022 a fost depistat și ridicat de la acesta.

Latura subiectivă a infracțiunii care se manifestă prin intenție directă, deoarece făptuitorul înțelege că confecționează, deține, vinde sau folosește documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, imprimate, ștampile sau sigilii false ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare şi dorește săvârșirea acestor acțiuni.

La caz, Cojuhari Andrei a confecționat și a deținut asupra sa permisul de conducere fals, care-i acordă dreptul de a conduce mijloace de transport, păstrându-l în unul din compartimentele portmoneului, acesta cunoscând cu certitudine că permisul este fals, deoarece nu a efectuat studiile necesare și nu a susținut examene pentru a obține permis de conducere eliberat de autoritățile din Polonia.

În consecință, cercetând multilateral, complet, obiectiv și apreciind totalitatea de probe în ansamblu, sub toate aspectele, Colegiul penal, conform propriei convingeri, ajunge la concluzia că acțiunile lui Cojuhari Andrei se încadrează perfect în baza art.361 alin.(2) lit. b) Cod penal, instanța de fond just apreciind împrejurările în fapt, ca rezultat corect a constatat aspectele de drept, ce au dus la condamnarea inculpatului.

În atare împrejurări este determinată menținerea în vigoare a sentinței în cauză, or, cumulul probelor administrate în prezenta cauză, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, inclusiv și în instanța de apel, denotă cu certitudine vinovăția inculpatului Cojuhari Andrei în comiterea faptei lui imputată.

Astfel, Colegiul penal concluzionând, că acțiunile lui Cojuhari Andrei se încadrează în baza art.361 alin.(2) lit. b) Cod penal, și fiind stabilită cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii nominalizate, se impune necesitatea

verificării corectitudinii pedepsei aplicate prin sentință – amendă în mărime de 550 unități convenționale, echivalentul a 27500 lei.

În acest sens, instanța de apel conchide că solicitarea acuzatorului de stat privind stabilirea inculpatului Cojuhari Andrei a unei pedepse mai aspre, și anume cu închisoare, este una neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu.

Referitor la pedeapsă, care este una din laturile contestate de către acuzatorul de stat, Colegiul penal apreciază critic argumentele invocate, precum că pedeapsa aplicată în privința inculpatului Cojuhari Andrei este prea blîndă, și conchide că, la emiterea sentinței, de către prima instanță nu a fost comisă nici o eroare de fapt şi de drept la individualizarea şi stabilirea pedepsei inculpatului cu amendă în mărime de 550 unități convenționale, echivalentul a 27500 lei.

Astfel, privitor la stabilirea pedepsei penale Colegiul penal conchide că, instanța de fond corect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Conform art. 75 alin. (1), (2) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanța de judecată ţine cont de gravitatea infracțiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia. **(2)** În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvîrşită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci cînd gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Totodată, colegiul penal reține și prevederile art. 61 Cod penal care statuează: **(1)** Pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc

de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrşit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor. **(2)** Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Din materialele cauzei urmează că inculpatul Cojuhari Andrei la locul de trai se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, este căsătorit, are loc permanent de trai pe teritoriul Republicii Moldova, are trei copii minori la întreținere.

Totodată, instanța de fond corect a stabilit prezența în acțiunile lui Cojuhari Andrei, circumstanțele atenuante prevăzută de art.76 alin.(1) Cod penal - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, și nu a constatat prezenta circumstanțelor agravante potrivit art.77 Cod penal.

Din considerentele enunțate Colegiul penal concluzionează, că în astfel de circumstanțe este neîntemeiată solicitarea invocată de procuror în apel referitor la stabilirea în privința lui Cojuhari Andrei a unei pedepse mai severe.

Dispoziția art. 385 alin. (4) Cod de procedură penale, statuează că, dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.

În speță, instanța de apel reține că, în cadrul examinării cauzei, s-au constatat anumite vicii procedurale în faza urmăririi penale, în special referitor la asigurarea dreptului la apărare, prin neasigurarea apărătorului la unele acte de urmărire penală.

Cu toate acestea, instanța constată că aceste vicii nu au afectat fondul cauzei și nu au adus o vătămare ireparabilă drepturilor procesuale ale inculpatului, întrucât acesta a beneficiat de asistență juridică pe parcursul judecății, iar probele esențiale au fost administrate cu respectarea dispozițiilor legale.

Instanța subliniază că, potrivit dispozițiilor art. 385 alin. (4) Cod procedură penală, limita superioară a pedepsei este determinată de poziția procesuală a

inculpatului față de acuzație, iar inculpatul în cauză nu a recunoscut integral acuzația.

Deci, instanța de fond a stabilit inculpatului pedeapsa minimă prevăzută de norma art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din care considerente, instanța nu găsește posibil de a reduce pedeapsa acestuia.

În continuare Colegiul penal reține că în cererea de apel procurorul a solicitat casarea totală a încheierii protocolare inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată din 13.12.2022 și înlăturarea avocatului Rusu Victor.

Însă, în ședința instanței de apel procurorul participant Dubasari Valeriu a refuzat la această cerință, deoarece este una incorectă, or, apărătorul a fost solicitat de către instanța de fond prin demersul expediat spre Oficiul teritorial de asistență juridică garantată de stat Bălți.

Ca urmare, instanța de apel nu se va expune asupra solicitării de casarea totală a încheierii protocolare inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată din 13.12.2022.

În consecință, Colegiul penal consideră că, instanța de fond a emis o sentință motivată și întemeiată în privința lui Cojuhari Andrei, şi a aplicat o pedeapsă echitabilă, conform Părții Generale a Codului penal şi în strictă conformitate cu prevederile Părții Speciale, care va atinge scopul legii penale, va restabili echitatea socială, va corecta condamnatul şi va preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât şi din partea altor persoane.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal consideră oportun de a respinge apelul procurorului Frunză Aliona și apelul avocatului Rusu Victor în interesele inculpatului Cojuhari Andrei declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 02.03.2023, și va menține sentința fără modificări.

În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul procurorului în Procuratura raionului Rîșcani, Frunză Aliona, și apelul avocatului Rusu Victor în interesele inculpatului Cojuhari Andrei declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 02 martie 2023, pronunțată în cauza penală după învinuirea lui Cojuhari Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 27500 (douăzeci și șapte mii cinci sute) lei, se resping ca nefondate, sentința se menține fără modificări.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la data de 25 iunie 2025.

Președintele ședinței, judecător: **Ion Talpa**

Judecător: **Aurelia Andronache**

Judecător: **Iarmaliuc Ludmila**